

Varhaiskasvatuksen perheohjaus

Lokakuu 2025

Koontia perheohjauksen toteutumisesta, seurantajakso maaliskuu–syyskuu 2025

Perheohjauksen ”ydin” eli suoraan perheiden kanssa tehtävä työ

Huoltajien yksilöllinen ohjaus	Yhteensä	Kertoja keskimäärin kuukaudessa	Kertoja keskimäärin viikossa
Asiakasperheiden määrä	36		
Huoltajien tapaamiset (sovitut keskusteluajat)	39	6,5	1–2
Ohjaus ja seuranta puhelimitse	36	6	1–2
Ohjaus sähköpostitse	34	6	1–2
Osallistuminen lapsen vasu-keskusteluun / verkostopalaveriin	5	1	

Muu perheiden tukeminen	Yhteensä	Kertoja keskimäärin kuukaudessa	Kertoja keskimäärin viikossa
Perhekerhot			3
Perhetapahtumat, vanhempainillat yms. (päiväkotien omat + verkostoyhteistyönä järjestetyt)	11	2	
Vanhemmille suunnatut ryhmät (esim. Vahvuutta vanhemmuuteen, vauvaperheryhmä, tapaamiskertoja esim. 4–7)	1 ryhmä /lukukausi	2	
Verkostoyhteistyönä järjestetyt tapahtumat (laskiainen, leikkipäivä)	2		

Perheohjaajan muut perustehtävän mukaiset työtehtävät

Yhteistyö

Keskustelut ryhmien henkilöstön kanssa (perheohjauksen tarpeiden kartoittaminen + tiedonsiirto)

Henkilöstön tukeminen vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä, ohjaavat keskustelut yms.

Yhteistyö varhaiskasvatuksen kiertävien erityisopettajien kanssa

Yhteistyö päiväkodin johtajien kanssa

Verkostot ym. yhteistyötahot (esim. Siun sote, Perhekeskus-työryhmät, järjestöt)

Työskentely lapsiryhmissä

Vierailut lapsiryhmissä -> tutustuminen perheohjauksen piirissä oleviin lapsiin

Vuorovaikutus-/tunnetaitokerhon ohjaaminen pienryhmälle (tarvittaessa / mahdollisuuksien mukaan)

Yksilötyöskentely lapsen kanssa (tarvittaessa, esim. perheen elämänkriisin käsittelyssä tukeminen)

Suunnittelu ja valmistelu

Esim. tapaamisten, vanhempainiltojen ja perhekerhojen suunnittelu ja valmistelu, kirjaamistehtävät yms.

Perheohjauksen hyödyt

- Perheohjausta saaneiden vanhempien antaman palautteen mukaan he ovat mm. saaneet keinoja haastaviin kasvatustilanteisiin sekä vahvistusta vanhempana toimimiseen, ja näiden myötä voimavarat vanhempana ovat lisääntyneet.
- Perhekerhoissa on ollut melko runsaasti kävijöitä (keskimäärin 14 / kokoontuminen). Huoltajat ja lapset ovat kokeneet kerhot mieluksena vaihteluna arkeen. Vanhemmat ovat saaneet mahdollisuuden vertaiskeskusteluihin sekä tukea vanhemmuuteen ja kotona olevat lapset iänmukaista leikkiseuraa.
- Vanhemmille suunnatut ryhmät ja teemalliset vanhempainillat ovat palautteiden mukaan antaneet huoltajille konkreettisia keinoja arkeen, mahdollisuuden vertaiskeskusteluihin ja kokemusten jakamiseen, tukeneet pysähtymistä vanhemmuuden kysymysten äärelle ja aktivoineet omien toimintatapojen pohtimiseen.
- Huoltajien tuen tarve vaihtelee päiväkodeittain. Osassa päiväkodeista vanhemmuuden tuen tarvetta on enemmän, ja niissä henkilöstö on kokenut perheohjaajan työpanoksen tärkeänä lisänä vanhemmuuden tukemisessa.
 - Esim. henkilöstö kokee, että aika ei aina riitä tiiviimpään yhteistyöhön perheiden kanssa. Perheohjaajalla on myös enemmän aikaa/mahdollisuuksia esim. valmistaa ja koota materiaaleja perheiden käyttöön sekä järjestää ilta-aikaan pidettäviä huoltajatilaisuuksia.

Pohdittavat näkökulmat

- Perheohjaajien työajasta on seurannan mukaan kulunut huomattava osa lapsiryhmissä sekä lasten tuonti- ja hakutilanteissa työskentelyyn. Nämä tilanteet ovat mahdollistaneet osaltaan tutustumista lapsiin ja vanhempiin, mutta niiden ei voi katsoa olevan varsinaista perheohjaustyötä.
- Seurannan mukaan ryhmien henkilöstö on kaivannut perheohjaajien tukea jonkin verran myös lasten tuen tarpeisiin liittyvissä asioissa. Vaikka lasten tuen tarpeet voivat johtua osittain myös perheen elämäntilanteeseen liittyvistä syistä, kuuluu niihin vastaaminen ennen kaikkea varhaiskasvatuksen kiertävien erityisopettajien (kveo) työkenttään.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstölle tehdyn kyselyn perusteella ryhmien henkilöstöstä n. 90 % kokee, että heillä itsellään on osaamista vanhemmuuden tukemisessa ja että vanhemmuuden tukeminen on osa heidän jokapäiväistä työtään (90 % henkilöstöstä oli ko. väittämien suhteen lähes tai täysin samaa mieltä).
- Elokuussa 2025 Kontiolahdella on aloittanut viidessä ryhmässä työskentelevää varhaiskasvatuksen sosionomia, ja tulevaisuudessa heidän määräänsä tullaan lisäämään muuttamalla lastenhoitajan toimia sosionomeiksi mm. eläköitymisten myötä.
 - Varhaiskasvatuksen sosionomien osaamisessa ja tehtävänkuvassa keskeistä on lasten ja perheiden hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden tunnistaminen ja huoltajien tukeminen kasvatustehtävässä kasvatuksellisten pulmien ennaltaehkäisemiseksi.
- Siun soten lapsiperhepalveluista saadun tiedon mukaan perheiden olisi hyvä ohjautua hyvinvointialueen palveluiden piiriin nykyistä varhaisemmassa vaiheessa, jolloin perheiden haasteet eivät ehtisi kasautua ja moninaistua.

Johtopäätökset

- Maaliskuusta syyskuuhun 2025 tehdyn seurannan perusteella yksi perheohjaaja riittää vastaamaan varsinaiseen perheohjaukselliseen tarpeeseen varhaiskasvatuksessa.
- Tällöin perheohjaajan viikoittainen työ voisi muodostua keskimäärin esimerkiksi seuraavasti:
 - Aamupäivät:
 - 2–3 perhekerhoa viikossa
 - 2–3 aamupäivänä vierailuja/työskentelyä lapsiryhmissä (tutustuminen lapsiin)
 - Tarvittaessa vanhempien tapaaminen
 - Iltapäivät:
 - Vanhempien tapaamiset (keskimäärin 1–2 viikossa -> 3 h/vko)
 - Sähköposti- ja puhelinyhteydenpito huoltajien kanssa (keskimäärin 3 krt viikossa -> 3 h/vko)
 - Suunnittelu, valmistelu ja kirjalliset työt + yhteistyö muiden tahojen kanssa (n. 7 h/vko)
 - Tiedonsiirrot ryhmien henkilöstön, kveojen ja päiväkodin esimiesten kanssa

